

خبرها

نقش رسانه ها در حفاظت میراث فرهنگی

میراث خیر: کارگاه آموزشی مشترک سه‌روزه خبرگزاری میراث فرهنگی و یونسکو در تهران روز گذشته با سخنرانی عیدین صالح مدیر دفتر منطقه یونسکو در تهران آغاز شد. وی سخنرانی خود را ضمن ابراز خشنودی از برگزاری این کارگاه و تقدیم سلام‌های گرم یونسکو به خبرگزاری میراث فرهنگی به عنوان برگزارکننده و به حضور شرکت‌کنندگان با پر پرنگ کردن نقش و اهمیت نقش رسانه‌های جدید و ابزارهای ارتباطاتی دیجیتال آغاز کرد. وی در این باره چنین گفت: «نقش رسانه‌ها در کمک به مردم در درک یکدیگر و فرهنگ‌های گوناگون دنیای امروز ما است. «او در ادامه افزود: «در نیم قرن گذشته بلایای طبیعی و دیگری‌های موجود در جهان ناشی‌های انسانی را بالا برده است و همین امر فرهنگ‌ها را به سوی حوزه‌های پرخطر و خشونت‌بار سوق می‌دهد. «او افزود: «نقش رسانه‌ها در ارتقای میراث فرهنگی و یافتن راه‌های مناسب برای تقویت ارزش‌ها در این میان بسیار بالا بوده و همین ابزار مفید نقش بسزایی در موضوع غریقال اغماض جهانی شدن دارد. همین امر یونسکو را به حمایت از این کارگاه آموزشی تشویق کرد. دفتر یونسکو در تهران قصد دارد از تجربیات خود در یاری گرفتن از رسانه‌ها در حفظ میراث فرهنگی چهار کشور منطقه (ایران، افغانستان، پاکستان و تاجیکستان) استفاده کرده و آن‌را به عنوان الگو به سایر کشورهای جهان معرفی کند.
»

پلمب ۳۶ واحد صنعتی آلایندہ در قزوین

ایسنا: اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان قزوین اعلام کرد: در سه ماهه اول سال ۸۵، ۲۰۹ واحد صنعتی و خدماتی مورد پایش قرار گرفتند که ۳۶ واحد صنعتی آلایندہ پلمب شد. همچنین در این سه ماهه ۴۶ اختطاری زیست‌محیطی برای واحدهای آلوده صادر شده است که در صورت عدم رعایت نکات زیست‌محیطی در زمان مقرر از ادامه فعالیت آلایندہ آنها جلوگیری خواهد شد. تعداد۱۸ واحد صنعتی نیز به دلیل دارا بودن منابع آلایندہ، طبق قانون برنامه سوم توسعه مشمول پرداخت پیمایش از ۱۲۲ میلیارد دلار جریمه شدند.
طی این سه ماهه ۷۱ نفر از متخلفین شکار و صید نیز به همراه ادوات جرم دستگیر و تحویل مقامات قضایی شدند.

بازدید خانمی از موزه دانشگاه شیکاگو

ایسنا: رئیس موسسه بین المللی گفت‌وگوی تمدن‌ها از موزه Oriental Institute دانشگاه شیکاگو بازدید و با رئیس دانشکده هنر دانشگاه شیکاگو و رئیس Oriental Institute دیدار و گفت‌وگو کرد. به نوشته سایت سیدمحمد خاتمی در این دیدار که صبح روز یکشنبه ۲ سپتامبر انجام شد، رئیس‌جمهور سابق ایران ضمن بازدید از آثار میراث فرهنگی دوره هخامنشی و کتیبه‌های تاریخی ایران، از نزدیک با فعالیت‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و مطالعاتی انجام شده در این مرکز آشنا شد. سیدمحمد خاتمی با تأکید بر حفظ حقوق و مالکیت میراث فرهنگی ایران گفت: «این آثار نه تنها متعلق به تاریخ و تمدن ملت ایران است، بلکه تعلق به کل بشریت دارد و نباید قربانی ملاحظات سیاسی شد. میراث بشری به هیچ وجه قابل فروش نیست. وی گفت: نباید این گونه اندیشید که این آثار قابل بیعت و بیعت ایران و بلکه تمام بشریت است. باید در مقابل موج تبلیغاتی موجود آمده ایستاد و از سرمایه‌های تاریخی ایران محافظه نمود که به صورت امانت نزد این دانشگاه و موزه است حراست کرد. رئیس موزه Oriental Institute نیز با اشاره به پروژه بسیار زمان‌بر خواندنیته‌ای موجود در این موزه که بسیاری از آنها به صورت تکه تکه هستند و تنها ۱۲ نفر در قفسه‌ها به خواندن این خط هستند، اظهار امیدواری کرد، این کار به سرعت به پایان رسیده و کلیه این آثار به ایران مسترد شود.

اتمام مطالعات آلودگی ۱۰ رودخانه مهم

ایسنا: تا پایان شهریور ماه، مطالعات مربوط به آلودگی ۱۰ رودخانه مهم کشور به اتمام می‌رسد. دکتر سرش مدیرکل مدیریت دفتر بررسی آلودگی آب و خاک سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: مشکلات آب و خاک در کشور بسیار زیادبوده و متأسفانه در گذشته نیز اهمیت ویژه‌ای برای ساماندهی مخرب‌های زیست محیطی آب و خاک در نظر گرفته نشده است. وی افزود: تمام نیروی سازمان محیط‌زیست بر روی دفع بهداشتی پسماندهای صنعتی، بهداشتی و ویژه است، ضمن اینکه قصد داریم طرح جامع ساماندهی ۱۰ رودخانه کشور را تا پایان شهریور به اتمام برسانیم. مدیری گفت: رودخانه‌های کرخه، سینهرود، زربنه رود، گرگان رود، هراز، زهره، حله، موند، شاپور و دامکی رودخانه‌های مذکور هستند. وی تصریح کرد: قصد داریم منابع آلاینده را از این رودخانه‌ها حذف کنیم ضمن اینکه قصد داریم ۲۸ رودخانه کوچک، مطالعات آلودگی انجام دهیم. مدیرکل دفتر بررسی آلودگی آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست گفت: پایش آب‌های زیرزمینی در دستور کار قرار دارد.

گروه اجتماعی: «تصویر به آب نشسته آرامگاه کوروش هفته‌ها

است که از طریق email برای ایرانیان داخل و خارج از کشور ارسال می‌شود و همه کاربران اینترنت برای لحظه‌ای به‌دور از فرصت تأمل و تفکر فریاد می‌زنند. پاسارگاد در آب غرق شد. تلفن‌های روزنامه‌ها مدت‌هاست که برای موضوع مشترکی به صدا در می‌آیند. چرا کار نمی‌کنید پاسارگاد در آب غرق شد. « پیام‌های کوتاه تلفنی هم از این فافله عقب نماندند. پیام‌های حماسی برای یک اقدام همه گیر برای جلوگیری از ادامه آلودگی سد سیوند و جلوگیری از غرق شدن آرامگاه کوروش. - روزها است که این پیغام‌ها می‌آیند و می‌روند. چند نفری سرشان را بالا می‌گیرند با تعجب به اطراف خود نگاه می‌کنند و می‌گذرند. عده‌ای دیگر رنج آزاد کردن شماره تلفن‌های روزنامه‌ها را به جان می‌خورند و فریاد می‌کشند و عده‌ای دیگر در سایت‌های اینترنتی تصویر به آب نشسته کوروش را برای دیگر دوستان ارسال می‌کنند تا آنها نیز در غم غرق شدن کوروش شریک باشند. اما نه امروز و نه فردا آرامگاه کوروش زیر آب نمی‌رود زیرا هنوز آلودگی سد سیوند آغاز نشده که با آغاز آلودگی و جمع شدن آب پشت سد سیوند بالا آمدن آب و تشکیل دریاچه دره بلاغی، پاسارگاد به زیر آب برود.

• یک قربانی دیگر

دره بلاغی طی یک کودتای پنهان که مشخص نیست از کجا سرچشمه گرفته فدای منطقه باستانی پاسارگاد شده است. طی دو سال گذشته و در کاوش‌های اکیپ‌های باستان‌شناسان داخلی و خارجی بیش از ۲۰۰ محوطه تاریخی در این دره تاریخی کشف و بررسی شد تا از طریق این کشفیات، سئوال‌های بسیاری درباره زندگی مردم عادی و کشاورزان دوران هخامنشی به‌دست آید. با مطرح شدن

با نزدیک شدن پاییز، فصل شکار، وسوسه تنگ دست گرفتن و دل به کوه و دشت زدن به جان خیلی‌ها می‌افتد. شکارچی محلی که برای خوشبختی همایش شکاری می‌کند تا شکارچی بین المللی که حاضر به پرداخت هزینه‌های چند هزار دلاری است برای نوشانه رفتن زکوردی جدید، چشم به ستیغ صیباگاهی خط افق کوهستان دارند. شکار از کشف‌های دیرین بشر است که علاوه بر تغذیه منش‌های زیادی را به او آموخت. پس از آنکه بشر کشاورزی را اختراع کرد، شکار ابررفته به تفریح و تفریح تبدیل شد. بهرام گور پادشاه ساسانی ایران نمونه بارز این تفریح به شمار می‌رود. او در این ورزش تبحر زیادی داشت. او گورها را با کمند می‌گرفت، داغ زوی کپل‌هاشان می‌زد و در گله و دشت رهایشان می‌کرد. قصد او اثبات توانایی‌اش در رویارویی با غریزه طبیعت بود. شکار ورزش پرهزینه‌ای است. از این رو هر کسی قادر به انجام این ورزش نیست مگر آنکه چیزی به نام دغدغه مالی نداشته باشد.

در مقابل شکارچیان ورزشکار، شکارکش‌هایی در کوه و دشت پیدا می‌شوند که بدون هیچ قصد واقعی دیگری، تنها به خاطر چند کیلو گوشت و یک دست کله‌پاچه، قوچ یا میش، شکارهای زبان‌بسته را نشانه می‌روند و روح طبیعت را مانند امروز پرتخته می‌کنند. شکار ورزشی که «تروغه» نام دارد و در دنیا دوستداران بی شمار؛ تنها به گونه‌هایی خاص با شرایط ویژه اطلاق می‌شود. ثر بودن حیوان و کپورت سنی که توان زادآوری‌اش را زایل کرده باشد، نخستین شرط لازم است. جثه و اندامش در گله از بقیه بزرگ‌تر و شاخ‌هایش از منظر زیبایی‌شناسی – فاصله، نوع پیچ، اندازه، قطر – شاخصه‌هایی داشته باشد. فرم مجسمه به لحاظ بزرگی نیز برتری شکار و امتیاز دیگری به شمار می‌رود. گونه‌های شکاری موجود طبیعت امروز ایران طی دو سه دهه اخیر تقلیل یافته و برخی مناطق نظیر کوهستان «پازن» در خوزستان عاری از رد پای «پازن‌ها» یا چند سال پیش شده است. پایبند که از راه می‌رسد، خونی تازه به رگ شکارچیان ورزشکار می‌دود که این روزها اغلب، تنگ آویخته و دوربین برداشته‌اند. پاییز فصل گریختن گوسفندهای شکاری ایران است. حیواناتی که قلات ایران در دامان خود پرورده و مشتاقان زیادی حتی برای تماشا دارند. در خلال جفت گیری، نرهای مسن به‌رغم تجربه و مقدار هوشی که سبب گریز از بوی شکارچی می‌شود، قدرت زادآوری‌شان را از دست داده‌اند. قوچ‌های قلندر با شاخ‌های پیچیده و پاهای قوی از نزدیک شدن نرهای جوان به میش‌ها وحشت و فرصت زادآوری‌کل را از جان‌ها دریغ می‌کنند. نشانه رفتن این‌گونه نرها که متأسفانه کاهش چشمگیری داشته‌اند، گونه‌ای هرس طبیعت تلفی می‌شود. قوچ‌های

چهارشنبه

پاسارگاد زیر آب نیست

پاسارگاد، پایتخت هخامنشیان، در استان فارس، ایران

بساتنی بودن منطقه، مسئولان سد سیوند و وزارت نیرو طی تفاهمنامه‌هایی که متاثر از جنجال‌های مطبوعاتی بود پذیرفتند تا پایان کاوش‌های باستان‌شناسان آب‌گیری سد به عقب بیفتد. هرچند در همان زمان گروهی از مهندسان سدساز و زمین‌شناس بر این باور بودند که این سد خاکی به لحاظ باستان‌شناسان داخلی و ساختری در مقابل این‌آلودگی مقاومت نخواهد کرد در نتیجه هرگز دریاچه‌ای پشت سد تشکیل نخواهد شد تا به دنبال آن پاسارگاد به زیر آب رود. با پیدا شدن محوطه‌های باستانی در دره بلاغی و میزان اهمیت آن

•

حفاظت یا بهره‌برداری از محیط زیست

آماده برای شکار بزرگ

ایمان مهدی‌زاده

شکارچی‌ها که کوه‌ها و صخره‌های کشورهای زیادی را زیر پاشنه پوئین در کرده‌اند، شیفته شکارند و حد و مرز جغرافیایی را باور ندارند. آنها دوست دارند در دنیای ورزشی دارای رکورد جهانی باشند. مقدار هزینه‌های پرداختی چندان مهم نمی‌نماید. اگر ترفه‌ای در حد رکورد جهانی باشد، به قیمتش می‌ارزد. از این رو این عده پیش از هر چیز به حفاظت گونه‌های شکاری می‌اندیشند. آتقدیر زمان بگذرد تا قوچ و کل‌های سه – چهارساله ترفه‌های زیبا و بی‌نظیر شوند. «خیرالله ابوچره»مدیرعامل کانون شکار ایران که سال‌ها معاونت نظارت و بازرسی را درعهده‌ها دارد درباره حمایت شکارچی‌های ورزشکار از گونه‌های شکاری می‌گوید: «بزرگترین کمک‌های مالی به محیط زیست را شکارچی‌ها داشته‌اند.» تد ترنر صاحب شبکه خبری CNN در اقدامی زیست‌محیطی تمام آموالش را وقف حمایت از حیات وحش کرد. طی دو سه سال اخیر شکارچی‌های داخلی برای علوفه‌رسانی و دانه‌ریزی در زمستان کمک‌های شایانی داشتند.

بی‌اغراق گارد اجرایی سازمان محیط زیست تجهیزات و توان پرسنلی حفاظت را ندارد. بودجه این سازمان کفاف آموزش‌های همگانی را نمی‌دهد چه برسد به حفاظت دقیق. البته در سایر کشورهای دنیا تشکل‌های غیردولتی و گروه‌های مردمی از محیط زیست حمایت می‌کنند. چیزی که بوروکراسی پیچیده در ایران را ر کند کرده است. «سیدخلایق مرزیا» معاون حقوقی و پارلمانی سازمان محیط‌زیست با تأکید کمبودهای منابع مالی می‌گوید: «راه‌های مختلفی را بررسی کردیم. هدف نخست ما ترویج اکوتوریسم است. با این شیوه ضمن حمایت مردم در حفاظت، طبیعت جذاب و زیبای کشورمان نیز مورد بهره‌برداری معقول و بدون آسیب قرار می‌گیرد.»

• آغاز یک مفاهمه

قیمت پروانه شکار برای گوسفندهای وحشی ایران پنج هزار دلار است. اگر شکارچی ایرانی باشد و در قرضه‌کشی برنده شود، قیمت ۲۲۲ تومان را می‌پردازد. این در حالی است که تعداد پروانه‌های فروشی ایران به ۱۰۰ فقره نمی‌رسد. اما کشورهایی نظیر آلمان، کانادا، سوئد، کتیا، تانزانیا، سودان، سومالی، و روانی درآمد قابل توجهی از فروش پروانه شکار به دست می‌آورند. نگاهی اجمالی به آمار و ارقام حکایت از وضع مطلوب محیط زیست این کشورها دارد. آلمانی‌ها سالانه بالغ بر دو هزار پروانه گراز صادر می‌کنند. سوئدی‌ها از

نخواهد ماند. کاوش آخرین اکیپ‌های باستان‌شناسان در همراه به پایان خواهد رسید و طبق آخرین خبر وزیر نیرو، سدخاکی سیوند در آذماهه آلودگی خواهد شد. تنگه تاریخی دره بلاغی به زیر آب خواهد رفت و خانه‌های روستایی، کوره‌های بزرگ و صنعتی سفال‌گری دوره هخامنشی و کارگاه‌های صنعتی آهنگری آن دوران برای همیشه به زیر آب خواهد رفت. اما با این آلودگی احتمال داده می‌شود مقبره کوروش نیز دچار آسیب‌هایی شود؛ آسیب‌هایی که در حد احتمال نفوذ رطوبت به پایه‌های این آرامگاه در طی گذشت زمان و افزایش گل‌سنگ‌ها منتهی می‌شود. اما از آنجا که از آخرین دریاچه پشت سد سیوند تا پاسارگاد حداقل ۴ کیلومتر فاصله وجود دارد غرق شدن پاسارگاد غیرممکن خواهد بود. به همین دلیل گفته می‌شود برای انحراف افکار عمومی از نابودی یکی از مهمترین دره‌های تاریخی به نام بلاغی، شایعه غرق شدن پاسارگاد سر زبان افتاده تاکسی به غرق شدن ۲۰۰ محوطه تاریخی اعتراض نداشته باشد. پیش از این خبرگزاری‌ها اعلام کرده بودند خردنامه جلسه‌ای بین وزارت نیرو و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری برگزار شده تا بر موافقت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، آلودگی سد سیوند آغاز شود. همچنین گفته شده عملیات اجرایی سد سیوند همچنان ادامه دارد و در ماه جاری به طور متوسط ۲۰ هزار مترمکعب خاک‌ریزی سد انجام می‌شود. سد سیوند در ده کیلومتری سمدات شهر ۱۰۰ کیلومتری شیراز قرار دارد. به گزارش وزارت نیرو بالاترین تراز آلودگی سد سیوند ۵/۵ متر متر ارتفاع دارد که این تراز با مقیرن کوروش بیش از ۴۵ متر اختلاف دارد و در واقع سد پایین‌تر از دیر قمبره کوروش است. پاسارگاد هرگز زیبآب نمی‌رود بلکه این دره بلاغی است که در زیر ۱۵۰ میلیون متر مکعب آب مدفون می‌شود.

•

گوزن کاربوو سالانه میلیاردها پورو درآمد دارند. آبقایلی‌ها علاوه بر شکار با حفاظت مطلوب از حیات وحش توره‌ای تماشای حیوانات برگزار می‌کنند و عمده درآمد کشورشان را از این راه به دست می‌آورند. گوزک‌ور این ماجرا در تعریف وظایف مدیریتی است که با فرمان مقام‌معمط رهبری درباره بند اچ»ماه ۴۴ قانون اساسی به زودی حل خواهد شد. طی چند سال گذشته بخش خصوصی و کارشناسان محیط زیست پیشنهادهایی به سازمان محیط زیست ارائه کردند که در نهایت به عقد تفاهم‌نامه‌ای بین سازمان محیط زیست و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی انجامید. براساس این تفاهم‌نامه بهره‌برداری در عرصه‌های طبیعی برای طبیعت‌گردی یا ورزش‌های طبیعی با مدیریت سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و نظارت سازمان حفاظت از محیط زیست انجام می‌شود. «کامبیز بابایی» مدیر کمیته راهبردی توریسم ورزشی و صنایع دستی با شایانی داشتند.

ورزشی با حفظ خرجه اکوسیستم می‌گوید: «براساس این تفاهم‌نامه طرح‌های پیشنهادی مورد بررسی قرار می‌گیرد. اگر از قوانین صریح دره‌های حفاظت و اصول بهره‌برداری نظیر چگونگی نوع صنایع‌های کمپینگ‌ها و روش‌های اصولی دفع زباله از محیط، تحطی نشود؛ ضمن توجیه اقتصادی برای جوامع محلی سودآور باشد، مورد تأیید قرار می‌گیرد. بدین ترتیب بوروکراسی در ورزش‌هایی نظیر اسبدوانی، اتومبیل‌رانی، کایت‌سواری و شکار از میان رفته و علاوه بر موارد زیست محیطی با نگاه توریسم ورزشی مورد نگوشر قرار می‌گیرد. شکار جزء ورزش‌های هیجانی محسوب می‌شود. کوهنوردی، ماهرخ – نزدیک شدن به حیوان بدون جلب توجه و ترس او – و تیراندازی ورزش‌هایی در ضمن شکار به شمار می‌رود. علاوه بر آن شکارچی‌های ورزشکاران با توریست بیشتر از دیگر گردشگران و جهانگردان برای همراه می‌آیند و شغل محلی تولید می‌کنند. اگر مردم وسعتا و حاشیه‌مناطق حفاظت‌شده، ارزش واقعی گونه‌های شکاری را بدانند، بی‌تردید، خود بهترین حایان و حافظان طبیعت می‌شوند آنان باید از طبیعت خدادادی نفع ببرند. اما هزینه پروانه‌ها به صندوق دولت می‌رود و بازگشتی برای آنان ندارد. در حالی که طرح‌نمونه‌ای در منطقه حیدریه خراسان و قمشلو اصفهان نتیجه بسیار مطلوبی داشته است. با این وجود وضعیت محیط زیست برای توسعه ورزش شکار پیش از هر چیز نیازمند فرهنگ‌سازی و آموزش است.» بابایی درباره آلودگی بیشتر عملیات اجرایی توسعه شکار چنین گفت: «تا چند روز دیگر پایبند از راه می‌رسد و دوباره فصل شکار و دلهره دوستداران طبیعت و گذار – کوچ حیوانات – حیات وحش آغاز می‌شود.

با توافق وزارت کشور و با تاخیر چندماهه

ششمین همایش سالانه غیردولتی برگزار می‌شود

خود تصمیم گرفته‌اند از هر عضو تشکل غیردولتی که از شهرستان برای شرکت در این همایش به تهران می‌آیند پولی ۱۵ هزار تومان دریافت کنند و هر شرکت‌کننده تهرانی نیز برای حضور در همایش باید مبلغ ۱۰ هزار تومان بپردازد. توسلی تصریح کرد: «تشکل‌های غیردولتی باید یادگیرند برای توانمندسازی خود هزینه کنند. درست است که یک سازمان غیردولتی پول ندارد ولی باید برای قدرتمند کردن خود به صورت شخصی هزینه کند تا در دنیای نزدیک فایده آن را کسب کنند. «وی در پاسخ به «شرق» مبنی بر برآورد هزینه برگزاری همایش ششم عنوان کرد: «هزینه برای ۲ روز برگزاری این همایش ۳۰ میلیون تومان برآورد شده است. ولی سعی کردم بسیاری از موارد را به صورت رایگان دریافت کنم؛ برای نمونه محل برگزاری همایش رایگان است و تسهیل گران همایش نیز رایگان در جلسات حضور خواهند داشت. «مدیر شورای هماهنگی برگزاری این همایش در مورد چگونگی تبلیغات این مراسم به «شرق» توضیح داد: «اجون ما حاضر فقط برگزارکنر همایش را تغییر دادیم به همین دلیل نتوانستیم برای تبلیغات فعالیت خاصی انجام دهیم. ما باید در ابتدا با وزارت کشور به صورت کامل هماهنگ می‌شدیم و این مسئله برای ما خیلی مهم بود، تا زمانی که وزارت کشور همایش و طی یک سال آتی مباحث مطرحه میان نهادهای غیردولتی و ارگان‌های دولتی عمیق‌تر بررسی خواهد شد. «وی در پاسخ به این سئوال «شرق» که از نهادهای بین المللی و آژانس‌های مختلف سازمان ملل نیز برای شرکت و ششمین همایش دعوت شده یا خیر عنوان کرد: «UNDP در همه پروژه‌ها شرکت دارد ولی ما نمی‌خواستیم از سازمان‌های بین المللی بوجه بگیریم چون دولت‌نهم با سوءنظ نیست به تشکل‌های غیردولتی نگاه می‌کند و ما قصد نداریم که فضای فعلی را به شکلی بدگمانی تبدیل کنیم بلکه می‌خواستیم همایش ششم، آغاز تعامل با دولت‌نهم باشد. به همین دلیل قصد داشتیم اسمی از سازمان‌های بین المللی به میان نیايد.» نود بوده‌چای برای برگزاری بزرگترین همایش تشکل‌های غیردولتی در ایران تا حدی است که این مجموعه بزرگ با برنامه‌ریزی‌های

سال چهارم ■ شماره ۸۵۲ *شوق* *روزانه*

دیگران

گرمایش زمین به «نقطه برگشت ناپذیر»

بی‌بی‌سی: هسته‌های یخی یک رکورد تاریخی از آب و هوا به حساب می‌آیند. دانشمندان در کنفرانسی در بریتانیا می‌گویند که روند گرمایش زمین به سرعت به مقطعی نزدیک می‌شود که دیگر امکان متوقف کردن آن وجود نخواهد داشت. دانشمندان دست‌اندرکار «پروژه اروپایی» که با نمونه‌برداری از اعماق سفره یخی قطب جنوب درباره میزان دی‌اکسیدکربن تحقیق می‌کنند یافته‌های خود را در این کنفرانس که در شهر نورویج برگزار می‌شود تشریح کرده‌اند. آنها نشان داده‌اند که میزان دی‌اکسیدکربن، که یکی از عمده‌ترین گاز‌های گلخانه‌ای است، اکنون از هر زمان دیگر در ۸۰۰ هزار سال گذشته بسیار بیشتر است. آنها نتیجه گرفته‌اند که اگر گرمایش زمین با سرعت فعلی ادامه یابد ممکن است تنها یک دهه طول بکشد تا این روند به نقطه غیرقابل بازگشت برسد. دکتر اریک وولف از مرکز مطالعات قطب جنوب بریتانیا به این کنفرانس گفت که خوفناک‌ترین نکته در یافته‌های آنها سرعت تغییرات آب و هوایی است. این تحقیقات بر مطالعه حباب‌های به تله افتاده هوا در یک کنفرانس که ۳/۲ کیلومتری که از اعماق سفره یخی قطب جنوب استخراج شده استوار است. این بلندترین و عمیق‌ترین هسته‌ای است که تاکنون از قطب استخراج شده است. دانشمندان این پروژه می‌گویند محتوای این نمونه یخی نشان می‌دهد که انسان احتمالاً در حال دامن زدن به تغییرات جوی خطرناک است. دکتر اریک وولف گفت: «تغییرات در این است که در این هسته یخی هیچ چیزی نیست که باعث شود نفس راحتی بکنیم. هیچ شاهدهی نیست که نشان دهد زمین خود به خود مشکل افزایش دی‌اکسیدکربن را حل خواهد کرد. این هسته یخی نشان می‌دهد که افزایش دی‌اکسیدکربن بدون شک باعث تغییرات جوی خطرناکی خواهد شد.» این هسته یخی از ناحیه‌ای از قاره سفید موسوم به «گنبد کنکوردا» استخراج شده است. این نمونه توسط «پروژه اروپایی برای هسته برداری یخی در قطب جنوب» که کنسرسیومی متشکل از ۱۰ کشور است خناری شده است. ارزش این ستون یخی برای دانشمندان در حباب‌های ریز هوا که در طول هزاران سال انباشت پرف در آن به تله افتاده نهفته است. نتایج اولیه مطالعه به روی این هسته یخی ابتدا در سال‌های ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵ منتشر شده بود که جزئیات رویدادهایی به قدمت به ترتیب ۴۴۰ هزار سال پیش، ۶۵۰ هزار سال را تشریح می‌کند. در این هسته، سریع‌ترین میزان افزایش مشاهده شده ۳۰ پاره در میلیون (پی‌پی‌ام) براساس حجم طی تقریباً هزار سال بوده است. «اما آخرین باری که افزایشی معادل ۳۰ پی‌پی‌ام مشاهده شده در تنها ۱۷ سال روی داده است. ما واقعاً در وضعیت حساسی که نمی‌توانیم آن را با هیچ زمانی در رکوردهایمان مقایسه کنیم.
»

•

قبله در فضا کدام طرف است

بی‌بی‌سی: سازمان فضانوردی مازنی در تلاش است تا به ستون قبل قرن اخیر جهان اسلام در مورد تریب جهت قبله در فضا پاسخ گوید. سفینه فضاییامی روسی سال آینده دو فضانورد مازنی‌ایی را به فضا خواهد برد. از چهار کاندیدای این سفر در مازنی سه نفرشان مسلمان هستند که دو نفر از میان آنها انتخاب خواهند شد. به نوشته روزنامه‌یستین این فضانوردان در هر ۹۰ دقیقه یک‌بار به دور زمین خواهند چرخید به این ترتیب معلوم نیست که احکام نمازهای پنج‌گانه آنها در فضا چه خواهد شد. آلن گدالاس استاد الهیات دانشگاه جورجیا در آمریکا در این باره می‌گوید: «علمای اسلام به این فضانوردان توصیه خواهند کرد که نماز خود را براساس زمان معمول در زمین بخوانند.» گدالاس می‌گوید: «همین که آنها به طرف زمین نماز بخوانند کفایت می‌کند.» اماکن استفاده از آب در خلأ نیست زیرا تابع قانون جاذبه نیست. علمای اسلام ممکن است استفاده از یک حوله خیس را جایز بدانند.

•

جشن کریسمس فضانوردان مسیحی

حدود صد و پنجاه دانشمند فضانورد و علمای مذهبی اخیراً در مازنی در همایشی با عنوان «اسلام و زندگی در فضا» گردهم آمدند و در این باره به بحث و بررسی پرداختند. به‌جا آوردن فرائض دینی در فضا در سال‌های اخیر به موضوعی جالب توجه بدل شده است، اولین فضانورد اسرائیلی ایلان رامون اگرچه فردی مذهبی نبود ولی مراسم روز شنبه یهودی را در فضا به جا آورد. والتراسپین مدیر بخش روانشناسی ناسا در مرکز فضایی جاسونن می‌گوید که هنوز درخواست همراه بردن یک دانشمند یهودی برای مأموریت‌های فضایی از سوی فضانوردان یهودی در دریافت نکرده است ولی اسکی اینکه بتوان لامپ الکتریکی را به جای شمع به‌کار برد وجود دارد. از ۲۹ فضانوردی که با سفینه‌های آپولو به فضا رفته‌اند ۲۳ نفرشان پروتستان و شش نفر بقیه کاتولیک بوده‌اند. با این حال شمار فضانوردان یهودی و مسلمان هنوز قابل توجه نبوده است.

•

رکورد طولانی‌ترین سفر جهان شکست

ایرنا: یک مرد فرانسوی که مسافت بین پاریس و توکیو را ظرف ۲۶۰ روز دویده بود، رکورد طولانی‌ترین سفر بدون یک روز استراحت کامل را شکست. «سرژ ژرارد» ۵۲ساله و کارمند سابق بیمه که سفرش را در تاریخ ۱۸ دسامبر (۲۷ آذرماه سال گذشته) از «پاریس» پایتخت فرانسه آغاز کرده بود، پس از دوییدن ۱۹ هزار و ۹۷ کیلومتر، وارد هتلی در «توکیو» پایتخت ژاپن شد. ژرارد درحالی که آفتاب سوخته و قیاق بود، اما در عین حال خسته هم به نظر می‌رسید با استقبال چند تن از طرفداران و نیز سه فرزندش قرار گرفت. براساس این گزارش ژرارد توانست رکورد طولانی‌ترین مسافرت جهان را که در اختیار «گری پارسون» استرالیایی بود، بشکند. پارسون توانسته بود ۱۹ هزار و ۳۰۰ کیلومتر مسافت را در استرالیای طرف ۲۷۶ روز دویدن بدون استراحت طی کند. ژرارد این رکورد را با عبور از ۱۹ کشور جهان از جمله ایران کسب کرد.